

Ontwikkelingsgerichte zorg voor pasgeborenen

Ontwikkeling van uw kind bevorderen

Op de afdeling Neonatologie van Noordwest Ziekenhuisgroep worden pasgeborenen verzorgd volgens het principe van ontwikkelingsgerichte zorg. Deze vorm van zorg bevordert de ontwikkeling van uw kind. In deze folder leggen wij u uit wat dit precies inhoudt.

Wat is ontwikkelingsgerichte zorg?

De baarmoeder is de ideale omgeving voor de ontwikkeling en groei van een kind. Een te vroeg geboren kind mist de begrenzing van de baarmoeder. Hij/zij komt terecht in een omgeving met veel licht, geluid en aanrakingen. Om hier aan te wennen heeft het kind ondersteuning nodig. Ontwikkelingsgerichte zorg (OGZ) is bedoeld om comfort en stabiliteit te bieden en stress te voorkomen of te verminderen. Omdat het gedrag van het kind de beste informatie geeft over of het kind zich goed voelt (het welbevinden), is dat het uitgangspunt van de OGZ. De zorg wordt dus zoveel mogelijk aangepast op het individuele gedrag van het kind.

Hoe werkt ontwikkelingsgerichte zorg?

In de baarmoeder is het donker en geluid wordt gedempt. Het kind heeft geen last van de zwaartekracht en brengt de meeste tijd slapend door. De beperkte ruimte zorgt voor begrensde bewegingsvrijheid en een veelal gebogen houding van het kind. Op de afdeling proberen we zoveel mogelijk de situatie zoals in de baarmoeder na te bootsen:

- om de lichtinval te beperken, wordt een doek over de couveuse gelegd. Deze doek kan tijdens de verzorging aan de voorkant geopend worden
- harde geluiden in en om de couveuse worden zoveel mogelijk vermeden, omdat die stress kunnen veroorzaken
- het kind wordt in een 'nestje' gelegd om aan de behoefte van begrenzing tegemoet te komen. Er wordt geprobeerd het kind een zo'n natuurlijk en comfortabel mogelijke houding te geven

Een nestje

- alle zorgmomenten en onderzoeken worden, als dat mogelijk is en het kind dit aan kan, tegelijk uitgevoerd. Hierdoor krijgt het kind zoveel mogelijk lange rustperiodes
- tijdens bloedafname of andere stress veroorzakende onderzoeken krijgt het kind sucrose (een soort suikerwater) als extra pijnstilling toegediend. Ook wordt het kind altijd ondersteund en getroost

Wat kunt u zelf doen aan ontwikkelingsgerichte zorg?

U kunt het volgende zelf doen aan ontwikkelingsgerichte zorg:

- verzorg uw kind het liefst als het zelf wakker wordt. Doe dit bij voorkeur met z'n tweeën, waarbij de een het kind ondersteunt en de ander de verzorging doet. De voedingstijd hoeft niet bepalend te zijn voor het moment van verzorgen. Als er net voeding is gegeven kunt u wel beter een half uur wachten vanwege de kans op spugen
- als uw kind toch verzorgd moet worden als het slaapt, maak het dan rustig wakker. Haal voorzichtig de doek of dekens weg en leg uw hand op uw kind
- laat uw kind na het verzorgen tot rust komen. Dit kunt u doen door uw kind vast te houden met 2 handen, 1 op het hoofd en 1 op de billen
- om geluidsoverlast te beperken is het belangrijk om niets op de couveuse te zetten, de deuren zacht te sluiten en zacht te praten in de nabijheid van de couveuse

Hoe kunt u uw kind ondersteunen?

U kunt uw kind als volgt ondersteunen:

- probeer uw kind zo veel mogelijk in gebogen houding te verzorgen. U kunt de armpjes en beentjes ondersteunen, waarbij de armpjes tegen het lichaam of bij het mondje blijven. Op deze manier kunt u uw kind ook uit de couveuse halen. De houding van uw kind raakt minder snel uit balans als u tijdens het verzorgen de begrenzing van het 'nestje' aanhoudt
- temperaturen vindt een kind prettiger in zijligging. Houdt hierbij de beentjes van uw kind in de gebogen houding
- geef uw kind een niet te grote luier, zodat de knieën elkaar kunnen blijven raken
- merkt u dat uw kind overstuur raakt, las dan een rustpauze in. Geef uw kind een fopspeentje, steun het met 2 handen en praat zachtjes tegen uw kind. Ook door te sabbelen op een wattenstokje, gedrenkt in wat moedermelk kalmeert een kind meestal
- u kunt elke dag een nieuw geurdoekje meenemen wat u bij u heeft gedragen op de blote huid, zodat uw kind uw geur leert herkennen
- kangoeroeën (buidelen) is een manier om uw kind dichtbij te dragen, tegen uw blote huid aan. Dit is een manier om de band met uw kind te versterken. U kunt hier mee beginnen zodra de toestand van uw kind dit toelaat. Ook zacht praten tegen uw kind is belangrijk voor de ouder – kind hechting. Door veel bij uw kind aanwezig te zijn, leert u snel de signalen van uw kind te herkennen en hierop tijdig te reageren. Ook wordt u op deze manier ervaren en deskundig in de zorg voor uw kind

Verpleging

Als uw kind onrustig is tijdens het verzorgen, vraag dan advies of hulp aan de verpleegkundige die voor uw kind zorgt. Zij kan u helpen uw kind te steunen en/of te troosten. Uw kind krijgt zo mogelijk een eerst verantwoordelijk verpleegkundige (EJV-er) toegewezen. Bij haar kunt u met al uw vragen terecht.

Andere zorgverleners

Op de afdeling neonatologie werken ook andere zorgverleners. Zo zijn er medisch pedagogisch zorgverleners die uw kind ondersteunen tijdens onderzoeken en zorghandelingen. Ook kunnen zij u adviseren hoe u uw kind zelf zo goed mogelijk kunt ondersteunen.

De kinderfysiotherapeut en de lactatiekundige doen ook mee in de ontwikkelingsgerichte zorg. Tijdens de opname wordt uw kind regelmatig geobserveerd met als doel uw kind in de juiste ontwikkelingsfase te ondersteunen en waar nodig te bevorderen. Ook geeft de fysiotherapeut advies als uw kind erg overstrekt en onrustig is.

Ouderinstructieboek

Op de afdeling ligt een informatieboek over ontwikkelingsgerichte zorg. Hierin kunt u meer informatie vinden over de ontwikkelingsgerichte zorg en de 'nestjes'.

Video-interactiebegeleiding

Door de ziekenhuisopname van uw kind is het contact onderbroken. Wij vinden het belangrijk dat u de eerste periode in het ziekenhuis als prettig en ondersteunend ervaart. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan de kennismaking en het contact met uw kind. Tijdens de opname wordt u uitgenodigd om deel te nemen aan video-interactiebegeleiding. Hiermee krijgt u meer informatie over de 'taal' van uw kind. Uitgebreide informatie vindt u terug in de folder Video-interactiebegeleiding bij pasgeborenen op www.nwz.nl/patiëntenfolders

Uw vragen

U kunt tijdens de opname van uw kind altijd met al uw vragen terecht bij de verpleegkundigen. De afdeling neonatologie is te bereiken op de volgende nummers:

- locatie Alkmaar, huisnummer 340, telefoon 072 - 548 2970
- locatie Den Helder, 3-noord, telefoon: 0223 - 69 6461